

Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна сказати, що наука, яка досліджує формальні характеристики думки та закономірності процесу мислення з метою отримання істини називається логікою. З цієї точки зору, логічна культура сприяє досягненню юридичної справедливості, що є складовою онтологічної істини. Якщо логічну культуру буде виключено зі списку необхідних складових процесу постійного становлення правової культури, це означатиме перехід до менш розумних способів співіснування людей, що означає й падіння правової культури як розумного способу сумісної життєдіяльності суспільства.

Бібліографічні посилання:

1. Аристотель. Категории [Текст]. Аристотель. Метафизика. Аналитика. М.: Эксмо; СПб.: Мидгард, 2008. С. 453.
2. Жеребкін В. Є. Логіка: підручник. 11-те вид., випр. К.: Т-во «Знання», КОО, 2011. 262 с.
3. Теплов Б. М. Психология: учеб. узд-е 8-е. М.: Узпедгиз, 1954. 255 с.
4. Логіка і право. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Логіка і право». Харків, 20 грудня 2013 р. / За заг. ред. д-ра філос. наук, проф. О. М. Юркевич. Х.: Видавництво «ФО-П Корецька Л. О.», 2014. 314 с.

**Гіль Валерія Романівна,
Сало Єлизавета Русланівна,**
здобувачки вищої освіти
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник –
д.ю.н., доцент **Савіщенко В.М.**
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

У статті 1 Конституції закріплено стратегічну мету України – її подальшу розбудову як демократичної, соціальної, правової держави, формування на вітчизняних теренах громадянського суспільства. У зв'язку з зазначеним особливої ваги набуває виховання громадян у дусі поваги до права, формування високого рівня їх правової культури та свідомості. Саме формування правової культури громадян займає одне з ключових місць у механізмі правового регулювання суспільних відносин, є елементом правової реформи, яка супроводжується активним розвитком національного законодавства.

Високого рівня правової культури неможливо досягти без ефективної системи правової освіти, що зумовлює актуальність наукового дослідження особливостей правової освіти в Україні та виводить вказану проблематику в центр наукового дискурсу.

Окремі аспекти правової освіти в Україні у своїх наукових працях розглядали С.Д. Гусарев, М.П. Требін, О.Д. Тихомиров та багато інших вітчизняних правників, проте, з урахуванням швидкості соціальних та правових перетворень, які наразі відбуваються в Україні обране для дослідження питання залишається актуальним та потребує подальшої наукової розробки.

Метою нашого дослідження є аналіз особливостей правової освіти в Україні та перспектив її подальшого вдосконалення.

Негативні соціальні явища відбуваються під впливом різних факторів, серед яких важливими є правовий нігілізм та елементарне незнання громадянами своїх прав та обов'язків. При цьому важливо наголосити, що йдеться не про якісь професійні правові знання чи специфічні тонкощі законодавства, а лише про ті правила поведінки, які необхідні кожній людині у повсякденному житті.

Без сумніву, освіта відіграє ключову роль у вихованні молоді та є невід'ємною складовою її культури. Проте, досить довгий час в Україні спостерігалася тенденція зниження ролі та значення освіти в житті суспільства. До основних причин такого становища можна віднести:

- самоусунення держави зі сфери освіти;
- відсутність виваженої, історико обґрунтованої політики у галузі науки та освіти;
- поява незатребуваності інтелектуального потенціалу нації;
- відсутність науково обґрунтованих моделей реформування освіти;
- відсутність належного фінансування освітньої сфери та її невиправдана комерціалізація тощо.

Вказані проблеми довгий час були характерними, у тому числі, і для правової освіти в Україні.

Правова освіта особистості - це цілеспрямований, організований, навмисний педагогічний процес впливу на свідомість людей за допомогою системи спеціально створених правоосвітніх форм, засобів і методів з метою формування високого рівня правосвідомості та правової культури [1]. Правова освіта являє собою складну систему, в складі якої виокремлюють специфічні елементи і суб'єкти, в тому числі і такі, що здійснюють правовий освітній вплив, наприклад державні інститути та громадські організації.

Варто погодитися з позицією, відповідно до якої правова освіта є невід'ємною частиною процесу духовного виховання особи, без якої не можна реалізувати ідею побудови правової держави. Як відзначає О.М. Іваній, правова освіта забезпечується її органічним поєднанням із загальною середньою і професійною освітою, культурою, політичною, економічною, моральною, естетичною та іншими формами виховання;

відкритістю й доступністю інформації про державу та право, про процеси у правовій сфері; систематичністю й безперервністю поширення та набуття знань про державу і право; участю юристів та їх об'єднань у поширенні правових знань; організаційними та методичними заходами міністерств та відомств, місцевих органів державного управління та місцевого самоврядування, закладів освіти й наукових установ, підприємств і організацій [2, с. 42].

Основи правової освіти особи закладаються ще у дошкільних навчальних закладах. Так, відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та діючими освітніми програмами педагогами дошкільних навчальних закладів здійснюються заходи з засвоєння дітьми знань щодо своїх елементарних прав, як право на відпочинок, за повагу до власної честі та гідності, на достатній життєвий рівень тощо.

Подальшу правову освіту особи забезпечують шкільні установи. Дослідники звертають увагу, що саме на цьому відрізку життєвого шляху у дитини закладаються основи важливих мисленнєвих операцій, таких як аналіз та синтез, узагальнення та порівняння, аналогія тощо. Саме тому формування правової освіти як основи правової поведінки особи починається зі школи, завданням якої є органічно включитися в сучасний правовий простір [3, с. 120].

Знання про право поглиблюються в професійних та вищих навчальних закладах, закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, де викладається навчальна дисципліна «Правознавство», проводиться позакласна та позааудиторна правороз'яснювальна робота з залученням юристів-практиків, працівників правоохоронних органів інших спеціалістів у галузі права. Найголовнішу роль у забезпеченні правової освіченості людини відводиться, безперечно, юридичній освіті. Юридична освіта є елементом національної правової системи держави та має важливе значення у цивілізаційному виборі України і розвитку суспільних відносин. Будучи багатограним явищем, вона становить сукупність різноманітних заходів (організаційноправових, освітньо-виховних, інформаційних та інших), спрямованих на комплексну, системну, послідовну підготовку конкурентоздатних, фахових спеціалістів у галузі права, діяльність яких спрямована на вирішення практичних завдань суспільства і держави, забезпечення реалізації інтересів громадськості й окремої особистості [4, с. 57].

Невід'ємною складовою правової освіти населення є також самоосвіта. Для її забезпечення засобами масової інформації (далі - ЗМІ) створюються спеціальні теле – та радіопередачі, видаються спеціалізовані газети та журнали, що систематично інформують громадян про прийняті нормативно-правові акти, діяльність органів державної влади, стан правового порядку в країні та світі, боротьбу та профілактику правопорушень тощо.

Важливий вклад правову освіту вносять і органи державної влади та місцевого самоврядування шляхом надання безоплатних консультацій у

межах власної компетенції та на підставі Закону України «Про безоплатну правову допомогу» [5], розміщують у ЗМІ інформації правороз'яснювального характеру, проводять освітні заходи, спрямовані на формування високої правової культури громадян.

Як вже було зазначено, правова освіта є невід'ємною складовою правової культури. Правова культура як результат правової освіти, як певний етап соціалізації, незмінно позитивно впливає на поведінку людини в суспільстві, що дозволяє скоригувати ситуацію, що склалася, ставлення до неї подальшу поведінку, прийняти вірне рішення, що дозволяє бути на крок попереду опонента. Так само дозволить скоригувати ситуацію щодо вирішення важливих питань та вирішення можливих конфліктних ситуацій, для того щоб не відчувати себе обмеженим у своїх можливостях і прагненнях, забезпечити єднання правової культури, правової освіти в соціумі.

Правова культура – це певний характер та рівень творчої діяльності особистості, у процесі якої вона набуває чи розвиває свої правові знання, цілі, навички. Потім вона постає як результат творчої діяльності. Звичайний, професійний та науково-теоретичний рівні правової культури тісно взаємопов'язані та взаємозумовлені. У зв'язку з цим у правовій культурі особистості необхідно виділити три категорії правової культури, які перебувають у нерозривній єдності:

- ідейно-теоретичні правові уявлення;
- позитивно-правові почуття;
- творча діяльність індивіда у правовій сфері.

Ідейно-теоретичне правове уявлення – це система поглядів на чинне чи бажане право, явище, на правове життя загалом. У теоретичному, системному вираженні правові уявлення становлять правову теорію, яка виступає провідною стороною правової культури.

Позитивне емоційне відношення особистості до права і правових понять є правові почуття, які разом із настроєм, психологічним складом, звичками та традиціями у сфері дії права становлять соціально-правову психологію. Позитивні її прояви і є елементом правової культури.

Якщо говорити загалом про правову культуру, необхідно сказати, що вона сьогодні є невід'ємною частиною загальної культури народу, заснованої на її засадах і є відображенням рівня розвитку та менталітету народу. Формування правової культури не може бути відокремленим процесом і розвиватися окремо від розвитку інших видів культури – політичної, моральної, естетичної. З упевненістю можна констатувати, що це комплексне питання. Розвиток усіх сторін культури суспільства спрямовано на вирішення однієї задачі – створення морально правового клімату у суспільстві, здатного гарантувати і забезпечити свободу поведінки особистості поєднані із відповідальністю перед суспільством, оскільки право дає як свободу, так і обов'язок, забезпечує особі її права, соціальну захищеність, повагу до її гідності, тобто ставить людини у центр

економічних, соціальних, політичних, культурних процесів, діючих біля тієї чи іншої держави.

Отже, на підставі викладеного можна підтвердити значимість правової освіти та зробити висновок, що правова культура громадян сприяє створенню міцної правової держави. У сучасних умовах побудова правової держави не може бути здійснена без одночасного формування у спеціалістів відповідних правових знань та правосвідомості, які залежать від правової освіти. Сучасна правова освіта передбачає структурований та систематичний внесок держави, її органів, громадських об'єднань, трудових колективів та всіх освітніх установ у процес формування та підвищення самої правової культури.

Бібліографічні посилання:

1. Требін М.П. Філософія правової освіти в Україні: напрями і перспективи. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/33756544.pdf> (дата звернення 21.10.2021).
2. Іваній О.М. Правова освіта як засіб формування громадянського суспільства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2016. № 22. С. 42-46.
3. Головченко В. Особливості формування правової культури молоді. *Право України*. 2004. № 10. С. 120.
4. Тимкович І.І. Юридична освіта як елемент правової системи України. *Юридичний вісник*. 2016. № 4 (41). С. 54-58.
5. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text> (дата звернення 21.10.2021).

Городничий Владислав Русланович

здобувач вищої освіти

Навчально-наукового інституту

права та інноваційної освіти

Науковий керівник –

д.ю.н., професор Припутень Д.С.

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

БАГАТОПАРТІЙНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКА

Багатопартійність – спосіб організації політичного процесу в державах, де є демократія і відповідний тип політичної системи, взаємовідносини між політичними партіями. Вона вироблена роками людською цивілізацією, де йде боротьба за владу. Виникає вона в соціальних структурах, в політичних інтересах. 100 %

Багатопартійність – це один із способів управління суспільством, йдеться боротьба політичних партій за державну владу, а механізмом в цьому є використання розбіжностей в політичних програмах усіх партій. Програми партій відображають реальні соціальні інтереси для подальшого розвитку суспільства. Щоб наше суспільство розвивалось і процвітало, досягло